

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 47. — ŠTEV. 47.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 26, 1923. — PONDELJEK, 26. FEBRUARJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ZAUPANJE V GOSPODARSKI PRITISK

Pravijo, da bodo s pomočjo ekonomskega pritiska porazili Nemčijo. — Pripravljeni so baje prenesti vse stroške, ki znašajo že dosedaj dvesto milijonov frankov. — Stroški za importirani premog ne prestopajo naraščajo.

Poroča Laurence Hills.

Pariz, Francija, 24. februarja. — Pohod v Ruhr ozemlje je stal dosedaj Francijo približno dvesto milijonov dolarjev. Ta svota pa se tiče le direktnih stroškov pet in štirideset dni trajajoče okupacije, koje namen je bil zadaviti Nemčijo ter jo spraviti na kolena. Če bi se izraževalo vse nadaljne stroške, bi bila skupna svota dosti višja. Optimisti so domnevali, da bo najdalje v desetih dneh zdrobljen odpor Nemčije. Teh deset dni pa se je podaljšalo v pet in štirideset, ne da bi bilo opaziti kako znamenje, da je Nemčija popustila, docim rastejo na drugi strani z vsakim dnem direktni stroški Francije. Edinole francoska okupacijska armada potrebuje vsaki dan en milijon frankov.

Te stroške, ki predstavljajo veliko breme za proračun, ki kaže primanjkljaj treh tisoč in sedemsto milijonov frankov, pa smatrajo Francozi kot nekako investiranje za slučaj, da bo Nemčija kapitulirala in če bo imela ta kapitulacija vidne uspehe za Francijo v plačilih v gotovini. Stroški, katere je imela Francija dosedaj vsled svojega pustolovstva, so naslednji:—

Armada	35,000,000 fr.
Transportacija	60,000,000 fr.
Civilna služba	5,000,000 fr.

Skupna svota 100,000,000 fr.

Ta kredit zahteva francoska vlada. K temu je treba še prideti stroške uvažanja premoga v Francijo iz Anglije in drugih držav, da se na ta način nadomesti premog, katerega niso Nemci dobavili. Ti stroški se hitro bližajo skupni svoti stotih milijonov frankov. K temu pa je treba dodati še nadaljnj točko, ki se tiče grajenja in drugih stroškov, katere ima Francija, odkar je Nemčija prenehala s svojimi plačili v blagu v vrednosti približno osemdeset milijonov frankov na mesec.

Razven armadnih in transportacijskih stroškov so dosedaj stroški za importirani premog najbolj resni za Francijo in rastejo naprestando, ko pada vrednost francoskega denarja.

Januarja meseca je kupila Francija 1,300,000 ton angleškega premoga, kar predstavlja več kot 300,000 ton njenega normalnega nakupa iz Anglije in teh 300,000 ton je predstavljalo vrednost 32 milijonov frankov v enem samem mesecu.

Tekom februarja je kupila več

kot normalno množino angleškega premoga in skupna množina bo povsem naravno večja kot je bila januarja meseca.

Premogovni račun Belgije za januar, ki je posledica ustavljenja dobave premoga iz Ruhr okraja, je znašal petdeset milijonov frankov. Tozadnje številke niso bile objavljene v Franciji, a poročevalce newyorškega "Heralda" jih je dobil iz povsem zanesljivega vira. Vse navedeno se tiče direktnih stroškov ruhrske politike francoske in belgijske vlade.

AMERIŠKA PRISMODARIJA.

Salt Lake City, Utah, 21. febr. Kajenje v javnih prostorih v Salt Lake City je postalo precej nevarno v zadnjih dneh, ko imajo pomožni šerifi nalogo aretirati vse kršilce onega dela proti-cigaretnih državne postave, ki določa, da je prepovedano kajenje cigaret v restavrantih, javnih poslopijih in drugod.

Pomožni šerif Mauss, ki je eden izmed voditeljev sedanje kampanje proti kajenju cigaret, je predsednik Non-Tobacco League of Utah.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo namenske, hitro in po nizkih cenah.

Vrnaj se hitro naše omejitve!

Jugoslavija:

Raspodila na enake polte in izplačuje "K. r. poštni čekovalni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je naša hitra izplačila najugodnejša.

100 Din. ...	\$ 1.25	K 400
200 Din. ...	\$ 2.30	K 800
500 Din. ...	\$ 5.40	K 2,000
1000 Din. ...	\$ 10.70	K 4,000
2000 Din. ...	\$ 21.20	K 8,000
5000 Din. ...	\$ 52.50	K 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:

Raspodila na enake polte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opaziti in Zadru.

50 lir	\$ 2.95
100 lir	\$ 5.60
300 lir	\$ 15.90
500 lir	\$ 26.00
1000 lir	\$ 51.00

Za pošiljate, ki presegajo znesek pet tisoč dolarjev ali po dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še posebni popusti.

Vrednost dolarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte posebno oglaš v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

68 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

DIVJANJE FRANCOZOV V RUHR OKRAJU

Francozi so zaplenili dvajset tisoč milijonov mark. Čete so naval'le na vlak ter zaplenile denar državne banke.

Berlin, Nemčija, 24. februarja. Francoski vojaki so danes v Hengsley, v bližini Hagen, navalili na neki ekspresni vlak, ki vozi iz Berlina v Koln ter zaplenili pošiljatev dvanajstih tisoč milijonov mark, ki so prišle nove iz Državne banke ter plošče, ki so last Državne banke.

Vojaki so naskočili vlak ter z nasajenimi bajonetmi preiskali ter oplenili vse železniške voze.

Konečno so zasledili v nekem vozu tretjega razreda povsem nove marke.

Dva uslužbenca državne banke ki sta zamaž protestirala proti zaplenjenju, sta obnovila svoje proteste, ko so se francoski vojaki polastili bakrenih plošč, s katerimi je mogoče tiskati bankovce po dvajset tisoč mark. Denar in plošče so se nahajale na poti v poreske podružnice Državne banke.

Zaplenjena svota predstavlja le majhen del dnevnega proizvodstva bankovcev, katere proizvaja banka, a uradniki banke so strašno ogorčeni vspricho tega zaplenjenja ter trdijo, da sta tako denar kot plošče privatna lastnina banke in vsled tega varna pred vsakim zaplenjenjem. Uradniki državne banke pa so prepričani, da se Francozi ne bodo mogli poslužiti plošč, ker je treba poseben vrste papirja, da se tiska bankovce po dvajset tisoč mark.

Nemška vlada bo takoj zahtevala, naj vrne francoska in belgijska vlada zaplenjeni denar s ploščami vred iz izjavo, da predstavljajo zaplenjeni predmeti privatno lastnino.

Kolin, Nemčija, 24. februarja. Upravitelj podružnice Državne banke je izjavil, da predstavlja denar, katerega so zaplenili Francozi, običajno tedensko pošiljatev, namenjeno angleški okupacijski sili.

Bochum, Nemčija, 24. februarja. Vsi občinski uradniki Bochuma, ki so bili aretirani včeraj, so bili danes izpušeni, z izjemo enega občinskih svetnikov ter par odvetnikov, v službi občine.

Belgiji so aretirali dr. Hanslinde, okrajnega predsednika z Muensterja, ker je prišel v zasedeno ozemlje.

Čeprav ni on član kabineta, katerega se tiče zadnji odlok Francozov, je bil vendar prvi nemški zvezni uradnik, ki je bil aretiran na temelju odloka franc. vlade.

V Oberhausen je bil na svrt ranjen neki policist od francoskega vojaka, ki je streljal nanj, ko se ni hotel pokoriti klicu vojaka, ki ga je pozval, naj se ustavi.

London, Anglija, 24. februarja. V nekem sporočilu na Reutersjev urad iz Essena se glasi, da so francoske čete oplenile glavni stan trgovske zbornice v Bochumu, ker se baje člani trgovske zbornice niso hoteli pogajati s francoskimi oblastmi.

Francozi so nasprotno odprli vse trgovske urade trgovske zbornice ter uničili vse pohištvo.

V poročilu se dostavlja, da postajajo nasilja Francozov od dne do dne hujša.

OTROK ANGLEŠKE PRINCESE BO KRŠČEN 10. MARCA.

London, Anglija, 25. februarja. Otroka angleške princezine Mary bodo krstili 10. marca. Zdravstveno stanje mlade matere se je obrnilo precej na boljše.

IZPUŠČENI ŠPANSKI JETNIKI.

Slika nam kaže skupino Špancev, ki so bili dolgo časa v maroškem ujetništvu. V domovino so se vrnili v čolnu, katerega je vlekel španski parnik. Pripovedovali so, da so Marokanci z njimi nečloveško postopali. Veliko njihovih tovarišev je umrlo vsled batin.

IRSKA REPUBLIKA NA ROBU PREPADA

Irsko označujejo sedaj kot angleški Ruhr. — Vlada ne more storiti ničesar vspricho uporne manjšine.

Poroča A. G. Gardiner.

London, Anglija, 24. februarja. Irsko bo kmalu postala za vlado Bonar Lawa prav tako velik in zagoneten problem kot je problem Ruha okraja. Položaj na Irskem postaja vsaki dan temnejši in bolj preteč. Mali, oboroženi manjšini ustašev se je posrečilo uničiti celi družabni ustroj dežele.

Irski narod je z velikansko večino odobril mirovno pogodbo z Anglijo ter izvolil parlament, ki naj bi vladal deželi potom izvoljenih izvrševalnih oblasti. To zastopstvo naroda pa ne more posloovati, ker ga terorizira manjšina in vspricho dejstva, da sta življenje in varnost lastnine neprestano ogrožena, je prišel v zadnjem času razpadati celi družabni in politični ustroj nove države.

Obiskal sem Sir Horace Plunketta danes, ravno ko se je vrnil iz Združenih držav in rekel mi je, da ga navdaja velik nemir vspricho prevladujočega položaja. Niti ene žalbesede ni rekel glede uničenja njegovega rodbinskega doma, pač pa govoril o naglem razkrojenju morale v njegovi domači deželi.

Brez dvoma je najhujši znak sedanjega položaja, da je bila vlada prisiljena poslužiti se brezobzirnosti vspricho nevtrne brezobzirnosti ustašev. Boj med obeh strankama je postal naravnost zverinski. Celo javno mnenje soglaša v tem, da vojuje general Cosgrave junaški boj proti obupanemu, a konečna negotovost zmagaja je vse prej kot zagotovljena.

Najbolj žalostno pa je, da sta postala umor in požig glavno zanimanje oboroženih pobov. Kakor hitro jim odvzamete puščice, jim tudi odvzamete vir zaslužka in delovanja. Vera je izgubila svojo silo in ideali, ki so navduševali ustaše in ustaško gibanje, so postali le krinka ali pretveza za roparsko obrt.

NOVE FRANCOŠKE ZAHTEVE

London, Anglija, 24. febr. — Francoski poslanik, grof de Saint Aulaire, je danes dvakrat obiskal zunanji urad ter predložil celo serijo novih francoskih zahtev.

Trdil je, da mora dobiti Francija novo stransko železnico v angleškem zasedenem ozemlju poleg udobnosti, katere je že sedaj dovolila Anglija Francozom. Zahteval je tudi dovoljenje, da smejo Francozi priklopiti poljubno število vozov k vsakemu vlaknu, ki bo vozil od sedaj naprej preko angleškega zasedenega ozemlja.

Te nove zahteve so predstavljale veliko presenečenje za Angličane ter je le malo vrjetno, da jim bo angleška vlada ugodila.

OBLETNICA RUSKE RDEČE ARMADE.

Moskva, Rusija, 25. februarja. Ruska rdeča armada je praznovala včeraj peto obletnico svojega obstanka. Slavnosti so se udeležili zastopniki vseh konfederiranih republik.

Pri tej priliki je izdal Leon Trocki armadno povelje, v katerem je poudarjal, da bo ruska armada vedno pripravljena za vse slučaje.

SEDEMDESET TISOČ DELAVCEV NA ŠVEDSKEM ŠTRAJKU

Washington, D. C., 25. febr. — Na Švedskem je zaštrajkalo po raznih papirnicah in jeklarnah nad 65 tisoč delavcev. Vsa doseđanja pogajanja so se izjalovila.

Vspricho terorja, katerega so uveljavili uporniki, so pričeli izgubljati svoje živce celo boljši elementi prebivalstva. Polastil se jih je duh sebične brezbrzičnosti. — Vsakdo naj skuša rešiti samega sebe, — je postalo splošno geslo. Vsakdo zase in vrag naj vzame naslednjega. Hiša vašega sosedu pogori. Ne pomagajte mu, kajti drugače bo zgorela tudi vaša. Vsled tega je tudi prišel prevledovati duh strahu, nezaupanja in brezupnosti, ki je prevzel celo najbolj odgovorne kroge, ki se vprašujejo, kam bo dovedlo vse to.

STALIŠČE AMERIKE NAPRAJ EVROPI

Predsednik Harding je predlagal v svoji poslanici na senat, naj se Združene države pridružijo haaskem razsodišču, da pa naj ostanejo izven Lige. — Državnemu tajniku Hughesu je poslal pismo, ki obrazloži, kako bi bilo mogoče storiti to.

Washington, D. C., 24. februarja. — Predsednik Harding je poslal pozno popoldne senatu spomenico, v kateri prosi, da se Združene države udeležijo izvršenja protokola, na temelju katerega je bilo ustanovljeno trajno mednarodno razsodišče v Haagu.

Predsednik je razmišljal o tem predlogu že preteklega oktobra, a takozvani "nespravljivi" so takoj izjavili, da pomenja ta predlog le stranska vrata za vhod v Ligo narodov in da bi bil tak korak povsem nedosleden od predsednika, ki je obsojal Ligo narodov od pričetka do konca.

"Nespravljivi" so se vzdržali javnega napada tekom proučevanja tri tisoč besed obsegajočega pisma, ki je spremljalo poslanico, v katerem je državni tajnik Hughes pojasnil, na kak način bi bilo Združenim državam mogoče odobriti protokol na temelju člena XIV. Lige narodov, vsled česar bi postale Združene države član mednarodnega razsodišča, ne da bi s tem stopile v kak tesnejši stik z Ligo narodov.

Nespravljivi pa ne verujejo izvajanjem predsednika in državnega tajnika. Dogovorili so se, da ne bo senat odobril predloga do 4. marca, ko bo poteklo sedanje zasedanje kongresa. Poročilo predsednika je bilo prečitano v eksekutivni seji ter poslano nato komiteju za zunanje zadeve. Senator Lodge, načelnik tega komiteja, je objavil, da bo v ponedeljek ali torek sestanek tega komiteja, na katerem se bo razpravljalo o tej zadevi. Lodje je izjavil privatno, da dvomi, da bi bilo mogoče sprejeti predlog tekom sedanjega zasedanja.

Soglasno s komentarji v senatu iz skupne nespravljivih, je imel predsednik namen prezentirati svoj precej zakasneli predlog vsled zadnjih predlogov sen. Boraha iz Idaho, ki je zahteval ustvarjenje Mednarodnega razsodišča, temelječega na teoriji zveznega najvišjega sodišča. Borah ni hotel ničesar izjaviti glede predloga predsednika ter rekel, da mora najprvo preštudirati pismo državnega tajnika Hughesa.

Nobenega dvoma ne more biti, da je državni tajnik Hughes resnični povzročitelj gibanja. On se je zavzel za nekako razsodišče Lige ter pogosto razpravljal s predsednikom o tem. Uganka je seveda, zakaj je predsednik toliko časa odlašal ta svoj najnovejši korak, kajti prilike za sprejem so vedno manjše, ker bo sedanje zasedanje kongresa končano dne 4. marca.

Demokratje so seveda sprejeli poslanico predsednika kot dokaz, da je zapustil predsednik svoje dosedanje neizprosno proti-ligsko stališče. Sedaj kot vedno poprej se zavzemajo za ameriško zastopstvo pri Mednarodnem razsodišču.

Ugovori proti predlogu prihajajo v glavnem iz vrst pristašev predsednika samega in za enkrat ni nobenega povoda za domnevanje, da je postala antipatija nespravljivih manjša. Znano je, da je predsednik Harding upal, da bo prišla inicijativa od strani kakega republikanskega senatorja, s čemur bi bila dana njemu odgovornost za očetovstvo. Nikdo pa se ni zganil vspricho migljajev, ki so prišli že preje iz Bele hiše.

ANGORA RAZPRAVLJA O LAUSANSKI POGODBI.

Carigrad, Turčija, 24. febr. — Tajna debata glede mirovne pogodbe se je pričela v nacionalistični narodni skupščini danes popoldne in vsa znamenja kažejo, da bo trajala tri ali štiri dni. Turški odgovor na naslov zaveznikov bo predložen kakor hitro se bo vršila prva javna seja in predložilo se bo obenem tudi pojasnilo glede splošnega položaja.

Tukaj domnevajo, da bo stavela angorska narodna skupščina proti-predloge spornih točk in da bo na ta način otvorena pot za nadaljna pogajanja.

Spor glede Smirne je bil začasno prekinjen in vsi smatrajo to za dobro znamenje.

CITIN SIN NAJ SE ODPOVE PRESTOLU.

London, Anglija, 25. februarja. Madžarska vlada je pozvala grofa Apponyja, naj prosi bivšo avstrijsko cesarico Cito, naj se odpove v svojem imenu in v imenu svojega sina madžarskemu prestolu.

Cita tega najbrže ne bo hotela storiti.

NI MOGEL PRENESTI PRITISKA VODE.

Baltimore, Md., 24. februarja. Potem ko se je nahajal celih šest in dvajset ur na dnu vodnjaka v Savage, Md., je požarna bramba iz Baltimora potegnila iz vodnjaka nekakega Maynard Eastona, tekom današnjega popoldneva. Mož pa je umrl par ur pozneje. Nobena njegova kost ni bila zlemljena, in zdravniki so menili, da je bil pritisk vode premočan za njegovo sree.

Bil je deloma zavesten, ko so ga dvignili iz vodnjaka, a se je kmalu nato zopet onesvestil ter ostal nezavesten do smrti.

ITALJANSKA NASILJA V TRIPOLISU.

London, Anglija, 24. februarja. Italjanske kolonijalne čete v iztočnem Tripolisu so zasedle mesto Sltan ter izgubile pri tem dva moža poleg dvajsetih ranjenih. Tako se glasi v nekem sporočilu na Central News iz Rima.

"Sovražnik" je baje izgubil dvesto in petdeset mož in še večje število ranjenih. Ustaške čete so se nato baje razpršile v iztočno smer.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.50
in Canada	za pol leta	\$3.75
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
Za četrt leta	za pol leta	\$3.75

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2576

TRADE UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

PROTI ZASEDENJU RUHRA

Veliko protestno zborovanje, ki se je vršilo na rojstni dan Washingtona v Madison Square Garden v New Yorku, predstavlja, kot je upati, prvo akcijo v dolgi vrsti protestov proti zasedenju Ruhr okraja.

Število Amerikancev, ki obsojajo postopanje sedanje francoske vlade, je veliko, in čimbolj se bodo poostrele stvari v Evropi, tem težje posledice bomo morali občutiti tukaj.

Nobena stvar bi ne bila bolj neumna kot pustiti stvari, da vzamejo svoj potek, ne da bi ameriška javnost protestirala proti temu ter dala izraza svojemu mnenju.

V resoluciji, ki je bila sprejeta na dotičnem sestanku, se glasi, da je šla Amerika v vojno baje v namenu, da napravi konec imperijalizmu in militarizmu.

Ta dva zla pa nista izginila iz Evrope, kar je razvidno iz sedanje politike Francije napram Nemčiji.

Zasedenje Ruhr pomenja nasilje proti vsem človeškim pravicam, ustvarja stanje suženstva ter izpostavlja prebivalstvo Ruhr okraja, posebno pa ženske in otroke, največji bedi.

Nikdo ne more zanikati, da so ta izvajanja resolucije resnična.

Zadostovati bi morala, da se predrami nadaljne kroge Amerikancev k bolj odločni akciji v tem oziru.

Če se bodo pričeli množiti protesti take vrste iz vseh delov dežele, ne bo mogla storiiti vlada v Washingtonu ničesar drugega, kot nastopiti v smislu uravnave, čeprav je zaenkrat vmešavanje v evropsko politiko in evropske homatijske protiprincipom, katere je uveljavila Hardingova administracija ob času, ko je prevzela vlado.

Ob istem času pa je izjavil tudi angleški ministrski predsednik, da mora Amerika sodelovati pri rešitvi zagotovitih in zapletenih evropskih političnih in ekonomskih vprašanj.

Tudi v Nemčiji se je v zadnjem času več kot enkrat pojavila želja, da bi ne stale Združene države brezbrizno na strani, pač pa posegle vmes, da preprečijo najhujše.

Novice iz Jugoslavije.**Ponarejevalci bankovcev.**

Kot je bilo že poročano, je bila Narodna banka v Beogradu obveščena, da je bila te dni aretirana na Dunaju večja družba falzifikatorjev starih srbskih novčanic po 100 Din. Preiskava je ugotovila, da so imeli ponarejevalci svoj sedež na Poljskem in da so ponarejali tudi ameriške dolarje. Posebni agenti so izmenjavali te novčance po ugodnem tečaju (kurza) na Dunaju. Falzifikatorje je dunajska policija aretirala.

Uvoz jaje v Švico

Je znašal po uvozi statistiki, ki jo je izdala švicarska republika, v prvih 9 mesecih 1922 vrednost 18 milijonov 300 tisoč švicarskih frankov, ali 61 odstotkov iz Jugoslavije, to je približno za 170 do 180 milijonov dinarjev. Jugoslavija je torej glavni švicarski dobavitelj jaje.

Umetna odredba.

Vsed mnogobrojnih pritožb potnikov, je beograjska železniška direkcija odredila, da se vsi vagoni na odhodni postaji pregledajo, ali so zadostno zakurjeni in da mora vlak počakati na postaji, dokler para ne ogreje vseh vagonov. Za to mora skrbeti dežurni uradnik, vlakovodja in strojevodja.

Odškodnina za bolgarske rekvizicije v Srbiji.

Po obvestilu jugoslovanskega poslanika v Sofiji je bolgarska vlada izjavila, da bo vprašanje izplačila rekvizicij, ki so jih izvršile bolgarske oblasti za časa okupacije v Srbiji, likvidirala posebna komisija, obstoječa iz jugoslovanskih in bolgarskih zastopnikov, in

sicer na podlagi pogajanj, ki jih je vodil ministrski predsednik Stambolijski za časa svojega zadnjega bivanja v Beogradu.

Za ureditev vojaških grobov na Hrvatskem in v Sloveniji

je ministrstvo za vere na predlog pokrajinske uprave v Zagrebu dovolilo kredit v znesku 300.000 din.

Zračni promet med Parizom in Beogradom.

Zunanega ministra dr. Ninčica so posetili zastopniki konzorcija Franco-Romano, društva za zračni promet med Parizom, Beogradom in Bukarešto, ter mu izjavili, da prične promet v kratkem, ker so končane že vse predpriprave.

Proti tujejezičnim napisom.

Nacionalistične organizacije v Vojvodini so že pred tedni pričele z akcijo, da trgovci odstranijo madžarske in nemške napise na svojih prodajalnah ter jih nadomestijo z napisi v državnem jeziku. Trgovci se temu pozivu niso odzvali. Vsed tega so neodgovorni elementi razbili in odstranili v Novem Sadu nad 120 madžarskih in nemških napisov. Policija je aretirala več oseb, po legitimiranju jih je zopet izpustila.

Država za padlega orožnika.

Minister notranjih zadev je izvršil odredbo svojega prednika, da se izplača 10.000 dinarjev podpore in razen tega prizna pokojničkova plača rodbini padlega orožniškega narednika Davida Reljića, poveljnika orožniške postaje v Spuzi. Reljić je dne 30. novembra lanskega leta junaško padel v uspešnem boju z odmetniki.

Novice iz Slovenije.**Črnomeljaki "Orel" — tat.**

Iz Črnomlja poročajo: Nedavno smo čitali v časopisju, da sta okrog novega leta izginila posestnik Matiji Plutu iz Vrtača dva lepa vola iz hleva, med najboljšimi mi daleč na okrog. Dolgo so vola iskali, a naposled so ju je zasledili. Ukradel ju je namreč črnomeljski "Orel" Kohanič, ki ju je ponoči odpeljal, ju vodil najprej proti Žužemberku, da bi spajal sled v napravo smer, naposled pa ju prodal nekemu mesarju v Kotevce. Kohanič je tatvino priznal. V čeli Belokrajini je vzbudilo njegovo dejanje veliko pozornost in razburjenje ne le zato, ker ljudje se ne pominjajo, da bi bili kje v bližini kdaj ukradeni voli iz hleva, ampak tudi zato, ker je igral Kohanič tudi veliko vlogo med klerikalci in je menda celo član tukajšnega kat. izobraževalnega društva.

Stara navada železna srajca.

21letni Ivan Žnidaršič ima zelo pisano preteklost. Ze v ljudski šoli je začel krasiti in tega "opravila" ni opustil, čeravno so na Rakovniku in v prisljni delavnici stopili kar le mogoče, da ga spravijo zopet na pravo pot. Sele 6. jan. je prišel iz šestmesečne ječe. Odšel je v Stari trg in Čerknico, kjer je ostal tri dni pri Josipu Meletu. Predno pa se je poslovil, je Žnidaršič ukradel Meletu na 25.000 kron zlatnine in srebrnine. A kmalu je prišel pravici v roke. Ljubljanska policija ga je aretovala ob dveh zjutraj, ko se je z neke veselice vrnil v hotel. Po kratkem obotavljanju je Žnidaršič tatvino priznal. Ukradene stvari je že prodal ter skupilo v znesku 9450 K do malega tudi zapravlil.

Iz ljubljanske porodnišnice.

V ljubljanski splošni bolnici je bilo v preteklem letu v porodniškem oddelku 762 porodov in se je rodilo 784 otrok, med njimi 22 dvojčkov. Mrtvorojčkov je bilo 561. Živorojčencev pa je umrlo 4.86 odstotkov; umrljivost porodnic 1.71 odstotka. Operacij je bilo v porodniškem oddelku 124. V letu 1921 je bilo največ babic v ljubljanski okolici in krajskem okraju, in sicer po 44, dalje v Ljubljani 36, naj manj pa v Rogatecu, namreč 1. V Prekmurju 100 babic, skupno v Sloveniji pa 576.

Strogi pasji zapor v Mariboru.

Mestni magistrat je proglasil zaradi novega slučaja steklega psa, ki ga pa še niso mogli vloviti, strogi pasji zapor v mestu.

Károlyi se naseli v Mariboru.

Bivši madžarski minist. predsednik grof Mihael Károlyi, ki uživa gostoljubnost Jugoslavije in se je pred dvema letoma naselil v Dubrovniku, se je nahajal na potovanju po vseh večjih mestih Jugoslavije. Iz Novega Sada je odpotoval v Zagreb, nakar se, kakor poročajo beograjska "Politika", preseli v Maribor, da nadaljuje pisanje svojih spominov.

"Jadranska Straža".

V Ljubljani se je vršil na pokrajinski upravi prvi sestanek za ustanovitev podružnice "Jadranske Straže". Kakor je znano, je sedež tega za vse Jugoslovane važ-

SHRANITE
TA
LABEL
UPORABLJAJTE
MAGNOLIA
IN
STAR MLEKO

V VAŠI KUHINJI V
SVRHO KUHE IN
PEKE.
HRANITE LABELNE ZA
DRAGOCENA DARILA.
PIŠITE NA KATERIKOLI
NASLOV NA DRUGI STRAN
LABELNA ZA ILLU-
STRIRAN SEZNAM DARIL.
"Izplača se hraniti labelne".

SHRANITE
TA
LABEL

nega društva v Splitu. Namen mu je, povzdigniti jugoslovansko pomorsko silo in sploh gojiti vedno in povsod zanimanje za jugoslov. morje in za jugoslov. državni in gospodarski napredek ob Adriji. Na sestanku se je izvolil pripravljalni odbor, ki bo stopil z razglasom pred slovensko javnost.

Odlikovanje rojaka.

"Kralj je odlikoval inž. Mohorja Pirnata, dvornega svetnika v pok., z redom sv. Save III. razreda.

Josip Kostanjevec: Zbrani spisi.

V tiskarni "Panonija" v Gor-nji Radgoni se tiskajo Kostanje-večevi "Zbrani spisi", ki so proračunani na okroglo trideset zvez-kov in ki bodo izhajali mesečno po eden do dva zvezka po 5 tiškanjih pol. Prvi zvezek je že izšel ter stane 7 dinarjev. Naročajo se v gori imenovani tiskarni ali pa naravnost pri pisatelju v Mariboru, Ob železniški št. 6. II. nadst. Plača se lahko vsak zvezek pose-bej ali pa tudi več zvezkov sku-paj vnaprej. Ker je Kostanjevec znan kot dober in priljubljen pi-satelj, je gotovo, da se bodo nje-gova dela dobro razpečevala.

Odlikovanja v rudarski službi.

V rudarski službi so bili odliko-vani: z redom sv. Save III. razre-da inž. Vinko Stregar, rudarski glavar za Slovenijo in dvorni svetnik, ter inž. Mohor Pirnat, dvorni svetnik v pok.; z redom sv. Save IV. razr. pa inž. Vladimir Li-pold, višji rudar, svetnik v Celju.

Odlikovanje zaslužnega sadjarja.

Iz Mozirja poročajo: Zastava na hotelu "Nazarje" je naznanjala kraj, kjer se bo vršil velepomem-ben dogodek. Zbrala se je tolika množica ljudi, da je bila dotična dvorana prenapolnjena. Na mizi je bilo razpoloženo sadje z lepimi okraski, nad njim pa je visela o-kusno okrašena podoba kralja A-leksandra, katero dekoracijo je iz-vršil znani sadjar Rudolf Pevec, kateri je tudi zastopal sadjarsko društvo. Kot trzni župan je Pevec krasno in srčno pozdravil vse na-vzočce ter je dal besedo Praprotni-ku, ki je le z njemu dano vneao govoril o gospodarskem ter etič-nem pomenu umnega sadjarstva. Ginjeno so vsi navzoči poslušali tako navdušene besede svoločne starčka. Vedja politične ekspozi-ture dr. Janko Šiška je pa po pi-su velikih zaslug, katere si je v svojo mnogoletno, neutrudno de-lavnostjo pridobil odlikovanje za razvoj sadjarstva, pripel Praprotni-ku na prsa zlato svetinjo, s kate-ro ga je odlikoval kralj Aleksan-der. Svetinja ima napis "Za dr-žavljanске zasluge". Nato je go-voiril Hribernik, ravnatelj v So-šanju. Natančno je opisal pota, po katerih je hodil Praprotnik kot učitelj-sadjar. Zagotavljal ga je velike hvalečnosti tukajšnjih prebivalcev, kateri ga bodo vedno ohranili v trajnem spominu. V imenu vseh je izrekel iskreno že-ljo, da bi se še mnogo let veselil svojega tako blagoslovenega življe-nja. Slavljenec je nato čestital domači župnik Frane Krošelj, že-leč mu, da doživi še mnogo pomla-di, ki ga vidno osvežijo. Potem po-zvame besedo Alojzij Goričar, ka-ko veseli vse navzoče, da se je ta-ko neumorno delaven pospešitelj splošne narodne blaginje z odliko-vanjem dostojno počastil. Vidno ganjen se je Praprotnik prisrčno zahvalil vsem navzočim za tako lepo prireditve. Končno je govoril še župan Rudolf Pevec v kratkih ter jednatih besedah o sadjar-stvu, njegovem pomenu in o sad-jarski trgovini. Navduševal je na-vzočce, da neumorno delujejo za razvoj sadjarstva ter čestital slavl-jencu. Poudaril je, da so ravno njegovi učenci najbolj veseli, da morejo čestitati svojemu zaslužne-mu učitelju. Solze v obeh so bile dokaz, da je župan Pevec govoril v srce segrajoče besede. Vsem na-vzočim je izrekel prosrčno zahva-lo, da so se v tako obilnem številu odzvali povabilu in prišli počastit blagega učitelja ter dobrotnika ljudstva. Nato je pozval navzoče, da zaključijo kralju, ki je znal ce-niti zasluge učitelja Praprotnika in ki je z odlikovanjem počastil vse sadjarje, trikratni živio, že-mur se je občinstvo z navduše-njem odzvalo. Nato je zaključil župan Pevec pomembno slavnost.

Peter Zgaga

Belgrajska vlada je sprva z vsi naglieo prepovedala pošiljanje slovenskih listov v domovino.

Kmalo se je pa prepričala, da tukajšnje časopisje v gotovih ozi-rih pravilno poroča. Liberalno je zapovedala poštnim uradnikom, naj ne mečejo ameriških publi-kacij v koš.

Edinole en ameriški list je pre-povedan v domovini: To je Glasilo Kranjske Slovenske Katoliške Jednote.

Ne zastran njegovih radikalnih idej, ker idej sploh nima nobe-nih, pač pa v namenu, da omeji slabomnost naših rojakov, ki se kaj rada pojavi ob čitanju proiz-vodov Komarjeve Špele.

Skrajni čas je, da glavni odbor sklene, da bo moral vse posmrtni-ne za slabomnimi plačevati ured-nik iz lastnega žepa.

Ljubezen na prvi pogled je ne-kaj krasnega.

Bolj priporočljivo je pa vsaka-kor, če človek dvakrat ali tri-krat pogleda.

Iz Italije poročajo, da je nekdo zakrivil strašen zločin. Ubil je že-no in njenega ljubimec.

Oblasti so ga iskale dve leti, pa ga niso mogle najti.

Slednjič ga je pa slaba vest prisilila, da se je šel sam javit.

Ko so ga vklebili, so ga vprašali:

— Kje si se vendar skrival?

— V tovarni za žajfo — je od-vrnil možak.

No, potem seveda ni nič čud-nega, če ga v Italiji niso našli.

Hinavščina je davček, katerega plačuje zlo kreposti.

Karajte svoje prijatelje na taj-nem ter jih hvalite javno.

Po dolgih, dolgih letih sta se srečala prijatelja.

Prvi je bil reven in suh kot tr-ska, drugi pa bogat in zavaljen kot sod.

— Za božjo voljo, kaj pa delaš, da si tako debel? — vpraša suhec debeluh.

— O nič, prav nič, — odvrne debeluh.

Slaven zdravnik je bil poklican k bogatemu bolniku. V navzoč-nosti svojega pomočnika ga je na-tančno preiskal, se zamislil ter rekel bogatniku:

— Vi imate hudo bolezen. Ime-nuje se "spirogaltie detrusias sponzium". Računal vam bom pet tisoč dolarjev, da vas ozdra-vim.

Na poti proti domu pravi po-moćnik zdravniku:

— Takega slučaja jaz še nisem videl. Kaj ste že rekli, da ima?

— On ima pet tisoč dolarjev — je odvrnil zdravnik.

Žena je tožila moža za ločitev zakona. Žena šest čevljev visoka in močna, mož pa uboga, suha capica.

Očitala mu je, da lomi zakon-sko zvestobo ter se podi za dru-gimi ženskami.

Možiček je "solznih oči prosil solnika:

— Gospod sodnik, prisêžem, da nisem še nikdar kršil zakonske zvestobe. Dovolite mi pa, da jo smem včasih prekršiti, sicer bom znorel ...

Žena je tožila moža za ločitev zakona. Žena šest čevljev visoka in močna, mož pa uboga, suha capica.

Očitala mu je, da lomi zakon-sko zvestobo ter se podi za dru-gimi ženskami.

Možiček je "solznih oči prosil solnika:

— Gospod sodnik, prisêžem, da nisem še nikdar kršil zakonske zvestobe. Dovolite mi pa, da jo smem včasih prekršiti, sicer bom znorel ...

Žena je tožila moža za ločitev zakona. Žena šest čevljev visoka in močna, mož pa uboga, suha capica.

Očitala mu je, da lomi zakon-sko zvestobo ter se podi za dru-gimi ženskami.

Možiček je "solznih oči prosil solnika:

— Gospod sodnik, prisêžem, da nisem še nikdar kršil zakonske zvestobe. Dovolite mi pa, da jo smem včasih prekršiti, sicer bom znorel ...

Žena je tožila moža za ločitev zakona. Žena šest čevljev visoka in močna, mož pa uboga, suha capica.

Očitala mu je, da lomi zakon-sko zvestobo ter se podi za dru-gimi ženskami.

Možiček je "solznih oči prosil solnika:

— Gospod sodnik, prisêžem, da nisem še nikdar kršil zakonske zvestobe. Dovolite mi pa, da jo smem včasih prekršiti, sicer bom znorel ...

Žena je tožila moža za ločitev zakona. Žena šest čevljev visoka in močna, mož pa uboga, suha capica.

Očitala mu je, da lomi zakon-sko zvestobo ter se podi za dru-gimi ženskami.

Možiček je "solznih oči prosil solnika:

— Gospod sodnik, prisêžem, da nisem še nikdar kršil zakonske zvestobe. Dovolite mi pa, da jo smem včasih prekršiti, sicer bom znorel ...

Žena je tožila moža za ločitev zakona. Žena šest čevljev visoka in močna, mož pa uboga, suha capica.

Očitala mu je, da lomi zakon-sko zvestobo ter se podi za dru-gimi ženskami.

Možiček je "solznih oči prosil solnika:

— Gospod sodnik, prisêžem, da nisem še nikdar kršil zakonske zvestobe. Dovolite mi pa, da jo smem včasih prekršiti, sicer bom znorel ...

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednosta

Inkorporirana l. 1907

GLAVNI URAD v ELY, MUNN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 833 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 613 — 15th Ave. N. W., Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOE V. GRAHEK, 545 N. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor.

ANTON EBASNIK, Room 204 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1394 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK SORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 635 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje so uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavno tajniko. Vse pritožbe naj se pošilja na pred-sednika parotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišni-ka splovala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor-eli postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.**Smrt za ponarejen denar.**

Pred letom dni so iz južne Istre prihajale vesti o številnih roparskih napadih Valentina Bartuliča in njegove razbojniške tolpe. Ko je orožništvo začelo tolpo zasle-dovati, se je Bartulič posrečilo pobegniti v Jugoslavijo, kjer je nemoteno bival pod napačnim imenom. Pred kratkim pa se je Bartulič vrnil nazaj v Istro in s seboj prinesel večje množine ju-goslovanskega papirnatega denar-ja. To pa je bilo zanj usodno: nje-govi tovariši so ga ubili in oropali. Orožniki so zvedeli za njihov zlo-čin ter jih aretirali. V preiskavi pa se je dognalo, da je bil ves ciropani denar — ponarejen.

Poskušen samomor.

V brezupnem stanju so pripe-ljali v tržaško mestno bolnišnico Petra Kobala, starega 51 let, stu-nujočega v ulici Molino a vento št. 25. Kobal si je poglaval v Bo-sketu, pri Loveu, dve krogli iz re-volvra v glavo. Kaj ga je do-vedlo do tega koraka, ni znano.

Nevaren padec.

Pomorski Simon Grdolin, star 16 let, iz Zadra, je padel v notra-njo jedrnice, ki je bila zasidra-na ob pomolu Sanita v Trstu. Pri padcu se je precej nevarno poško-doval na glavi. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico.

Prišel je pod lasten voz.

Voznik Peter Gelobčič, star 38 let, stanujoč v Trstu v ulici Ste-fontane šte. 23, je prišel v stari prosti lukki pod lasten voz. Pri tem je dobil k sreči le lahke poškodb na obeh nogah. Prepeljali

so ga v mestno bolnišnico, kjer je dobil prvo pomoč.

Juha.

Georges Courteline.

Dan parade je prišel.

Od štirih jutraj je moštvo polivalo tla, da je bilo vse poplavljen, nato je ostrgalo deske z noži, povosilo noge postelj in laklo zaponke čak in nožnice sabelj, da so se kar blestale.

Vsakih pet minut so prihajali podčastniki, loputali z vrati, da je grmelo, preklinjali in kričali v potu svojega obraza in naštevati nesrečnemu sobnemu ordonancu toliko dni zapora, da reče ni znal, kje mu glava stoji. — Ni vedel več, koga naj posluša, letal je od enega konca do drugega kot prismojen, pri neprestanih klicih: — Ordonanca, vode! Ordonanca, voščila! Ordonanca, pometaj!

Vendar je bilo opoldne vse končano in jezdec se čakali v uniformah vsak pri svoji postelji. Usnje njih jahalnih blač se je svetilo kot ogledalo. Ob dveh popoldne je slednji podčastnik, ki je pazil na pragu, zaklical:

— V vrsto! Pozor!

Globoka tišina je nastala, v trenutku se je bilo vse moštvo odkrilo. Polkovnik se je prikazal. Sledila mu je gruča častnikov, obutih s kriči in našvi.

Najprvo je z enim pogledom premotril celo dvorano, nato se je, vidno zadovoljen s svojimi ljudmi, približal Nacetu. Začel je vleči enega za drugim gumb njegove modre suknje; da se prepriča, ali so trdno pritrjeni, potem je pogledal, če naramnice dobro držijo hlače in nato je prav po domače vprašal:

— No, dečko, ali ti ugaja pri polku? Ali imaš morda kako pritožbo?

— Gospod polkovnik, — je pomizno odgovoril Nace, — moram vam povedati, da juha ni za nič.

— Juha ni za nič! — je vzkliznil polkovnik.

— Da, gospod polkovnik, čisto za nič. Sami odpadki, loj in kosti. Kuhar je nesnaga. To je vse, kar imam povedati.

Moštvo se ni gnilo, niti ni trenilo z očmi, kakor ne bi bilo ničesar slišalo.

— A res? — je rekel polkovnik in se obrnil na menažnega podčastnika.

— Torej! Ste slišali? Tu je mož ki se je pritožil. Hrana ni dobra, kakor čujem.

Menažni podčastnik je prebledel in hotel ugovarjati.

— Gospod polkovnik, —

— Že dobro! — ga je ta divje narahlil, — o tem se bova takoj pomenila! — Kar pa tebe tiče, dragi dečko (pri tem je prijazen potrkal po Nacetovi rami), prav si storil, da si me o tem obvestil. Od jutri naprej bo juha boljša. Na to lahko računate, jaz vam to pravim.

Šel je par korakov naprej, molčal in grizel s konci svojih ožganih zob dolge rjave brke. Nena-doma se okrene in se ustavi tik pred Pepetom.

— Tako, — je vprašal kratko, — juha ni tu za nič?

Pepe je bil ves iz sebe, postal je bled kot stena, uprl svoj pogled v tla in s komaj slišnim glasom odgovoril:

— O ne, gospod polkovnik! Polkovnik se je zdrlil:

— Kako ne! Tvoj tovariš pa trdi ravno nasprotno.

Pepe je umolknil.

Polkovnik pa je nadaljeval:

— Ne bodi no razburjen! Kaj meni o juhi?

— Dobra je, gospod polkovnik.

— Zares? Tebi se zdi dobra?

— Da, gospod polkovnik.

— Prav. In ti?

Možak, ki mu je postavil to vprašanje, se je za trenutek pomišljal, potem pa je izjeljal:

— Toda, ... juha, ... je, ... dobra.

— Izvrstno. In ti tam, ti velik rdečkar!

Veliki rdečkar, ki je že dolgo časa gojil skrivno željo, da dobi podčastniške zvezde, je točno odvrnil:

— Gospod polkovnik, juha je izborna.

Tu pa polkovnik ni znil besede. Vrnil se je k Nacetu in ga narahlil:

— Tako! Torej tako si me narahljal!

— Gospod polkovnik, ...

— Toda, ...

— Boš molčal, trdoglavce! Sedaj vidim, da hočeš delati neredit. Pa se prokleta motiš! Naradni, ta mož dobi petnajst dni zapora!

In tako je pri 51. lovskem polku veljala juha, ki je bila za nič, uslužnega Naceta petnajst dni zapora.

Ruski kirurgi.

„Izvestja“ prinašajo pogovor s profesorjem F. Reinom, prejšnjim dvornim porodnič. zdravnikom o zadnjem kongresu kirurgov, kateri se je zbral po šestletnem prestopu v Moskvi. Kongres je podal zanimivo sliko kirurškega delovanja pod težavnimi razmerami, katere niso bile prav nič prijazne znanstvenemu delovanju.

Le-ta pomanjkanja so naučila zdravnike mnogemu. Prej se je zdelo nemogoče, izvrševati operacije v nekuriranih prostorih. — Toda zdaj, ko ni bilo kurjave, se delovali kirurgi v prostorih s temperaturo 5 R in niso mogli opaziti, da to škoduje bolnikom.

Prehranjevalna kriza pogosto ni dovoljevala vzdrževati predpisano strogo dieto. Pri tem se je izkazalo, da se je dijeti pripisovala prevelika važnost in da zastoj bolniku tudi bolj preprosta hrana. Vsled pomanjkanja svile za šivanje ran so se rabile navadne lanene niti in tudi to ni imelo slabih posledic. Značilno je, da se je vsled razmer premaknilo tudi ležišče kirurškega delovanja. V mirnem času se je naprimer dognalo veliko več slučajev vnetja slepiča. Sedaj je izpodrinila to bolezen želodčna rana. Na kongresu so bili predloženi zelo obširni statistični podatki tozadnjih operacij, kateri dokazujejo veliko razširjenje rane želodca v Rusiji. Vzroki boleznih še niso pojasnjeni. Nekateri mislijo, da je posledica slabe prehrane, drugi zopet, da živčni pretresi itd.

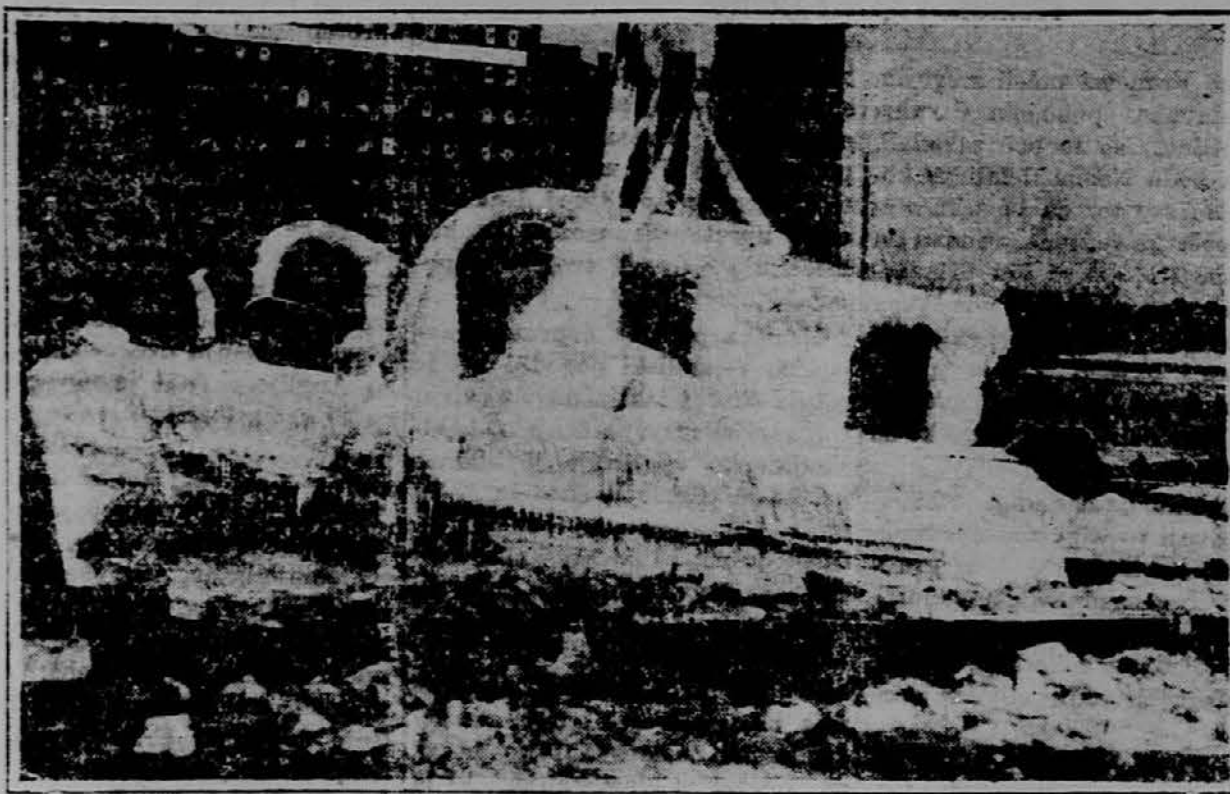
Izmed številnih demonstracij kongresa so najbolj zanimivi eksperimenti profesorja Petrova, kateremu se je posrečilo nekoliko pojasniti vzrok raka. Petrov je pokazal domačega zajca, kateremu so dva meseca in pol držali uho z mineralnim katranom. To je povzročilo bradavičasto oteklino, katere zunanost in mikroskopična preiskava sta zelo značilna za kožni rak. To opazovanje je potrdilo mnenje, da se rak pojavja vsled trajnega draženja (v tem slučaju kemičnega).

Stroški svetovne vojne.

Svetovna vojna je stala 250 milijard dolarjev v srebru. Ta vsota ima težo 7.512.000 ton. Za prevoz te teže bi bilo potrebno 3906 vlakov po 40 vagonov vsak. Ti vlaki bi zavzemali dolžino — 1302 milj, to je pot od New Yorka do San - Paulo. Ako bi se ti dolarji položili drug poleg drugega v eni vrsti, bi mogli 236krat po ekvatorju objeti zemeljsko oblo, ako bi se pa položili drug na drugega, bi stvorili srebrni stolp v višini 349.560 milj, to je dvainpol toliko, kolikor znaša razdalja — med zemljo in luno. Ako bi se pa ti dolarji splavili, bi dobili srebrno reko, dolgo 49.322 milj ali dva krat več kot je dolg zemeljski ekvator. Ako bi se to srebro razdelilo enako med prebivalce vsega sveta, ki so živeli avgusta meseca 1914. leta, bi dobil vsak, tudi najmanjši otrok 170 dolarjev.

Za ta denar bi se bilo dalo gotovo nekaj veliko bolj pametnega narediti nego je bila svetovna vojna.

MRAZ V NEW YORKU.

Zadnje dni je zavladal v New Yorku strahovit mraz. Stari lju dje pripovedujejo, da takih zim, kot je letošnja, še ni bilo dosti. Slika nam kaže vlačilni čoln, ki se je vrnil te dni v newyorško pristanišče.

Ledeniki ogrožajo plovo na Atlantiku.

Na mali ladji „Seneca“, ki služi za obrežno stražo, je nastanjen Mr. Edward H. Smith; to je oni mož, ki odgovarja na vsa vprašanja ladijskih poveljnikov glede nevarnosti ledenikov tekom nevarne sezone. Smith je pred par robdnih družb; v tem predavanju je pred skupino upraviteljev najvažnejših prekoatlantskih parobrodskih družb; v tem predavanju je poročal, da bodo ledeniki (icebergs) kmalu ogrozili plovo preko Atlantskega morja.

Ledena polja so se že pojavila ob velikih newfoundlandskih kletih in se bodo kmalu raztezala proti jugu. Tekom spomladi bo sta dva obrežno-stražna parnika, „Tampa“ in „Modoc“ opravljala „ledno patroljo“; parnika imata električno gonjene stroje in sta v stanu ploviti tudi ob najhujšem vremenu. Čim se prvi ledeniki pojavijo ob velikih newfoundlandskih kletih, se parnika odpravita na svojo službo in ostaneta v njej neprenehoma do prihodnjega junija, ko je nevarnost minila, da bi ledeniki zabredli v pot prekoatlantskih parnikov.

Mr. Smith je opisoval delo mednarodnega patroliranja ledenikov, ki ga ameriška vlada opravlja tekom zadnjih desetih let, in razlagal, kako ledeniki nastanejo in kako morski toki jih priganjajo proti jugu, kjer ogrožajo plovo prekoatlantskih parnikov. Led, ki se ustvarja na severu na površini morja, takozvani „field ice“, se pojavlja ob vzhodnem obrežju Newfoundlanda že ob koncu januarja. Ti ledeni splavi prihajajo na jug v obliki podolgate in ozke proge, ki je približno petdeset milj široka. Ko ta led splava boj proti jugu, se kmalu staja; koncem aprila ni več nikakega ledu niti ob newfoundlandskih kletih. Ledeniki ali ledene gore pa so ogromni kosi ledu, kateri so se odtrgali od velikanskih ledišč, ki pokrivajo Grenlandsko; Labradorška morsk struja jih spravlja proti jugu, kjer se pojavljajo do junija. Parniki, ki patrolirajo morje, da se odstrani nevarnost ledenikov, stalno opazujejo njihove sledove, zaznamujejo njihov položaj in smer njihove plovitve in opozarjajo vse parnike na nevarnost. Mr. Smith je v svojem predavanju omenil, kako nekateri ljudje imajo napačno naziranje, da se ti parniki ukvarjajo z uničenjem in razstreljanjem ledenikov. To bi bila pač nemogoča stvar, ako se pomisli, da so pomerili neki ledeniki, ki se je dvigal 248 čevljev iznad površine vode in se je raztezal čez 1690 čevljev. Bilo je v tem ledeniku zadosti ledu, da bi napolnili vsako ledenico v Zdr. državah za mesec dni.

Dosedaj niso še iznašli nikakega sredstva, potem katerega bi moglo odkriti prisotnost ledenika v megli ali temi. Ledena sapa v zraku in temperature vode ne nudita nikakega zanesljivega sedstva. Upajo pa, da zvokomer,

Vrgla se je v morje. 62letna zasebnica Antonija Baudel v Trstu se je močno opila, potem pa je šla h kanalu pri cerkvi sv. Antona ter se vrgla v morje. Rešili so jo piloti. V opasnem stanju so jo prepeljali v mestno bolnišnico. Vzrok: velika beda.

Ostanki starogrškega mesta.

Francoski raziskovalec Fr. Cumont je minulo leto s pomočjo generala Gourda nadaljeval izkopavanje ob Evfratu v Siriji, katero je bil začel Amerikaneec Breadsted. V prvi vrsti se je šlo za slike v nekem templu palmirskih bogov. Cumont je dognal, da se dele slike v dve skupini. Ena skupina je iz konca prvega stoletja in so to dela domačih umetnikov palmirske šole. Ine enega izmed njih: Hasambos, kaže, da je bil semitskega pokolenja. Te slike so posebno dragocene za to, ker odkrivajo izvor bizantinske umetnosti.

Druga skupina slik je iz začetka tretjega stoletja. Tedaj je imela trdnjava še rimsko posadko. Ena izmed slik predstavlja tribuna, ki na čelu svojih vojakov, stoječ ob zastavi, žrtvuje bogovom. Pri teh izkopavanjih so pa zadeli na celo grško mesto, ki leži pod puščavskim peskom. To so razvaline mesta Dura - Europos, ki so ga zgradili macedonski kolonisti kmalu po smrti Aleksandra Velikega. Ko je leta 273. padla Palmira, so prebivalci zapustili tudi Dura - Europos.

Smrtna kosa.

Dne 18. januarja je v Mariboru umrla Ivana Stumberger, soproga krojaškega mojstra in hišnega posestnika Stumbergerja.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO
Cenjenim naročnikom „Glasa Naroda“ v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš petovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,
kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

VLAHOV

ŽELOČNA GRENCICA

Dela jo in spravlja v steklenice v ZADRU (Dalmacija) od leta 1851

ROMANO VLAHOV

Napredaj po vseh Lekarnah, delikatesah in grocerijah.

Edini agenti za Združeno državo.

V. LANGMANN, Inc.

97-99 Sixth Ave., New York, N. Y.

Harmonike

Ako želite imeti res dobro in trpežno slovensko, nemško ali kromatično harmoniko, obrnite se na znane trgovke za pojasnilo ali pa pridite osebno.

LUBASOVE

Harmonike vseh vrst imam tudi v zalogi in sem sedaj edini zastopnik teh prište po cenik.

Anton Mervar

9621 St. Clair Avenue Cleveland, O.

Zagonetno, toda resnično.

Morilec, ne da bi vedel za to.

(Konec.)

Roka Henry-ja se je tresla, ko je čital časopis. Stopil je k oknu, rillec z Bleecker Street. Žakaj me potegnil previdno gardino na stran ter se ozrl na cesto. Ničesar sumljivega ni zapazil. Ljudje so begali sem in tja po svojih opravkih, prav kot da se ni pripetilo ničesar izvanrednega. V bližini vogala pa je stal velik človek v sivem površniku, ki je očividno opazoval neko razložnico. Ali je mogoče detektiv?

Henry je izpraznil svoje žepce ter natančno premotril njih vsebino. Ničene stvari ni manjkalo. Našel je svoje rokavice v žepu zimske suknje. Ne, on ni pustil za seboj nobenega sledu. Povsem blazno bi bilo sumiti ravno njega.

Kljub temu pa se ni mogel iznebiti občutka strahu, ki ga je navdajal izza trenutka, ko je izvršil strašno dejanje. Konečno pa se je vendar odjunačil, se oblekel ter si nataknil na glavo klobuk. Zapustil je hišo ter odšel za eno uro na izprehod. Vedno pa se je oziral tekom tega časa krog sebe. Nikdo mu ni sledil. Vrnil se je zopet domov. Pred hišo pa se je začel v nekega velikega, debelega človeka, ki je nosil siv površnik.

Zvečer je odšel Henry zopet v svojega doma. Neodoljiva sila ga je vlekla na Bleecker Street. Prižgal si je smodko ter si prizadeval izgledati tako brezbrizni kot le mogoče in šel je mimo hiše, kjer je postal v pritličju troleje.

Previdno je pomežnil proti oknom pritličja. Zdelo se mu je, kot da se nahalno gibajo zaprti žužnjaki. Domneval je, da je povzročil vse to le veter. Šel je do vogala ceste. Zopet se ga je lotil občutek, nagon, da mora iti mimo dotične hiše in šel je. Konečno pa se je vrnil v svoje stanovanje, napol mrličen in zmeden.

Tri dni pozneje je čital Henry v listih naslednje sporočilo:

— Inspektor Thompson nam sporoča, da je vsaki trenutek pričakovati aretacije morileca na Bleecker St. Dotični nima niti najmanjšega pojma, da ga policijske oblasti zasledujejo pri vsakem njegovem koraku in vsled tega opravlja svoje dnevno delo kot ponavadi. Defektiv, ki ga opazujejo, poroča, da ga je umor zopet prignjal na pozorišče zlobina in da so ga videli v teh dnevih na Bleecker Street. Dokazi postajajo vedno bolj številni in kmalu bo ta skrivnostni in brutalni zločin našel svoje zadoščenje.

Ko je prišel Henry naslednjega dne v svoj urad, je domneval, da so se njegovi tovariši naenkrat razpršili in da so pričeli metati nanj skrivnostne poglede. Bilo pa je tudi mogoče, da se je zmotil. Sedel je na svoj stol ter prijel za pero.

— Kaj pa je s teboj? — je vprašal Fred, — njegov prijatelj.

— Tako strašno si bled. Ali si morda bolan?

— Res je, ne počutim se dobro, — je odvrnil Henry.

Vstal je, odšel v urad managerja ter ga prosil, naj ga oprostijo za en dan, ker je bolan ter hoče iti domov.

Z mrzlično naglico je prijel za suknjo in klobuk ter odšel. Skočil je v poulično karo. Imel je le eno željo: priti čimprej v svojo sobo ter zakleniti vrata za seboj.

Ko je zapustil karo, se je zopet sestel z debelim, visokim človekom, ki je nosil siv površnik ...

Dve uri pozneje je stopil Henry v poslopje, v katerem se nahaja detektivski urad tretjega okraja ter rekel, da bi rad govoril z inspektorjem Thompsonom. Inspektor je sedel za veliko pisalno mizo, ko je vstopil Henry.

— Tukaj sem, inspektor, — je rekel Henry.

— Kdo pa ste? — ga je vprašal inspektor, ves presenečen.

— Jaz sem Henry Belmore, morilec z Bleecker Street. Žakaj me niste dali aretirati že preje?

Inspektor je pritisnil na gumb ter se nato zagonetno nasmehnil.

— Dosedaj nisem še imel veselja spoznati vas, — je rekel. Naenkrat pa je zapazil Henry, da je zašel v past. Vedel je, da ni vedel inspektor ničesar o celi zadevi. Spoznal je, da so vsa poročila, ki so bila priročena v listih, le skrajno spretno nastavljena past, ki naj bi zlobina končno prignala v roke pravice. To je bila dušeslovna past, v katero se je ujel Henry.

Henry Belmore je skočil pokonci. Hotel je zbežati. V istem trenutku pa so ga prijle močne roke in vklekli se ga.

— To je bila edina možnost, — je menil inspektor Thompson. — Nikdar bi ne vrjel, da bi bil moj trik tako uspešen.

Predno se podam v domovino, bi zelo rada izvedela za mojega lastnega brata JOHN KAVCHICA, doma iz vasi Lesen brd pri Vrhniki na Kranjskem. On biva v Združenih državah je okrog 20 let. Vedela bi rada, ali je še živ ali ne. Cenjene rojake lepo prosim, če kdo ve kaj o njem, naj mi to takoj sporoči; če pa sam čita te vrstice, naj se takoj oglasi svojim sestram na naslov: Mrs. Ivana Prebil, 932 Prescott St., Waukegan, Ill., ali pa mlajši sestr: Miss May Kavčič, 217 Franklin St., Waukegan, Ill. (21-27-2)

Rad bi zvedel za mojega prijatelja JOE OSTANKA. Pred šestimi meseci sva bila skupaj na Montur No. 10, Pa. Pred enim mesecem pa sem slišal, da je dotični mrtev. Prosim vse rojake, katerim je bil dotični kolekaj znan, da mi blagovolijo sporočiti, če je v resnici mrtev ali mogoče še živ. To prosim pa radi tega, ker je dotični bil član ameriškega društva „Moose“ in jaz sem redno plačeval zanj. Zlasti prosim njegove sorodnike, da da mi blagovolijo sporočiti, če je živ ali mrtev, da se vem ravnanati za naprej, če imam plačevati zanj družbene prispevke ali ne. Moj naslov: Tony Fajdiga, Box 85, Bertha, Pa. (24-26-2)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naročnikom „Glasa Naroda“ v državi Pennsylvania naznanjamo, da jih bo obiskal naš petovalni zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE,
kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Upravništvo Glasa Naroda.

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to spomlad v stari kraj na obisk ali za stalno, priporočamo, da se odloči za parnik „PARIS“, največji in najnovejši parnik francoske parobrodne družbe, ki odpluje iz New Yorka

16. maja 1923.

Ker je železniška zveza preko Francije, Švice in Avstrije zelo izboljšana, je za Jugoslovane potovanje najbolj pripravno po francoski progi, zlasti pa še s parnikom „PARIS“ in se pride v devetih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v zasledeno ozemlje, se peljejo iz Pariza naravnost v Trst.

S tem parnikom potuje tedaj tudi naš uradnik, ki bo spremljal potnike do Ljubljane, in bo pazil tudi na prtljago, da bo šla naprej vedno z istim vlakom, kot potniki.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni na tem parniku v kabinah po 2-4 v eni kabini; kodor želi potovati takrat na tem parniku, naj nam dopiše čim prej \$10.00 are za III. razred in \$50 za drugi razred, da mu preskrbimo dobro kabino že sedaj, da ne bodo boljši prostori vsi oddani.

Frank Sakser State Bank
New York, N. Y.

